

POSUDEK BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Autor: Tomáš Chrtek

Studijní program: B 7105 Historické vědy

Studijní obor: Prezentace a ochrana kulturního dědictví

Forma studia: prezenční

Vedoucí práce: Doc. PhDr. Dana Dvořáčková, Ph.D.

Název bakalářské práce:

Arci/biskupové za vlády Karla IV. optikou vyprávěcích pramenů

Počet stran: 66

Počet příloh: 1x obrazová příloha, s. 62-65

Bakalářská práce se zaměřuje na postižení maximálních informací o biskupech a arcibiskupech za vlády Karla IV. tak, jak je zprostředkovaly dochované narativní prameny. Výběr tématu zdůvodnil Tomáš Chrtek v úvodu práce, kapitola *Úvod a metodika*, s. 9-10, přičemž uvádí, že jako základní a výchozí byly zvoleny narativní prameny, a to s ohledem na jejich výrazný podíl při utváření kolektivní paměti o těchto historických postavách, jež stály často po boku panovníka jako jeho poradci a spolupracovníci. V úvodu se rovněž věnuje představení pracovního postupu a metodickým krokům.

Po stručném představení doby Karla IV. využil na prvním místě T. Chrtek prosopografický přístup, tj. sestavení biogramů sledovaných prelátů (s. 15-26). Shromáždil řadu známých biografických informací, přičemž tím poukázal na zapracování početného množství odborné literatury, s níž pracoval, a to v rámci poznámkového aparátu. U stručného popisu doby Karla IV. tak nechybí z odborné literatury publikace Františka Kavky, Zdeňky Hledíkové, Františka Šmahela a v neposlední řadě zejména Lenky Bobkové. V případě sestavení biogramů jsme s jednotlivými preláty seznamováni postupně v chronologickém pořadí. Tzn., že nejprve je zmíněn Jan IV. z Dražic, jako poslední pražský biskup, následují arcibiskupové Arnošt z Pardubic, Jan Očko z Vlašimi a litomyšlský a olomoucký biskup a kancléř Karla IV. Jan ze Středy. Nakonec je představen ještě olomoucký biskup Albrecht ze

Šternberka. U každé z postav přitom autor sestavil schéma v podobě sledovaných kategorií – rodina/vzdělání/kariéra/úmrtí.

V následující kapitole se autor zaměřil na představení těchto prelátů v rámci jejich hlavní profesní činnosti, a to aktivit v rámci církevní funkce (s. 27-33). Postupoval přitom opět chronologicky, kdy představil jednotlivé osoby a jejich známé činnosti. Výchozí se i zde stala odborná literatura, citovaná v poznámkovém aparátu. Pro doložení těchto informací je opět třeba ocenit značné množství využitých publikací a studií. V následující kapitole již T. Chrtěk přistoupil k dokladům o sledovaných prelátech na základě studia zvoleného pramenného materiálu. Jednalo se o edice - *Zbraslavskou kroniku*, *Kroniku tak řečeného Dalimila*, dále o *Kroniku Františka Pražského*, *Kroniku Pražského kostela* od Beneše Krabice z Weitemile, *Kroniku českou Jana Marignoly*, *Kroniku Přibíka Pulkavy*, *Stručné sepsání kroniky římské a české* od Jana Neplacha. Na závěr autor připojil také životopisy, které se o některých z arcibiskupů zachovaly. Jmenovitě – *Život ctihodného Arnošta, prvního arcibiskupa kostela pražského*, *Život Arnošta z Pardubic podle Valentina Krautwalda* a nechybí ani *Vlastní životopis Karla IV.* Následující šestá kapitola (s. 48-54) pak sleduje zvolené arcibiskupy v jejich aktivitách na poli mecenátu, kdy se jedná o komparaci pramenných zmínek a odborné literatury.

Sedmá kapitola přináší závěr, kde Tomáš Chrtěk vyhodnocuje dosažené výsledky poznání. Vedle poměrně značné sumarizace biografických údajů, jež byly provázány často se zakladatelskými či donátorskými skutky, uvádí jako hlavní závěry studia vyprávěcích pramenů vytváření kladného obrazu o těchto postavách. Kladně lze rovněž ocenit, že si uvědomuje zároveň i nekritické úsudky, které kroniky obvykle přinášejí a že obrazy o těchto církevních osobách jsou veskrze pochvalné, nejsou zmínky o případných neúspěších nebo špatných rozhodnutích (s. 55). Autor dále poukazuje také na to, že kroniky a životopisy připomínají nejen činnost ve prospěch panovníka Karla IV., ale právě i církevní roli a snahy po řádném či reformním vedení svěřených arcidiecézí.

V rámci výtek k bakalářské práci je potřeba doporučit při práci s poznámkovým aparátem zkrácené citace, které se obvykle využívají. Současně by bylo vhodné zaměřit se také na problematiku kolektivní paměti, ať už z hlediska dosavadní odborné literatury, tak při práci se středověkými prameny. Tímto přístupem by mohlo dojít k hlubšímu sledování jinak jen spíše navozeného tématu – tendenčnosti středověkých kronik a vytváření kladného obrazu hrdinů. Zde byla situace navíc umocněna tím, že členové církve psali o výše postavených církevních prelátech. Současně by bylo vhodné uvést podrobnější širší popis doby Karla IV. a

alespoň načrtnutí schématu církevní správy (arci/diecéze, fary apod.). A rovněž odstranit drobné překlepy, které v práci zůstaly.

Vzhledem k tomu, že se jedná o bakalářskou práci oboru *Prezentace a ochrana kulturního dědictví*, je zde třeba ocenit množství sestudované odborné literatury a zejména pak práci s edicemi narativních pramenů, počínaje základní ediční řadou *Fontes rerum bohemicarum*, včetně následných mladších překladových edic. Autor takto dosažené poznatky (zejména biografické údaje, sumarizovaný mecenát a kvalitní povědomí o domácích narativních pramenech) může po mém soudu velmi dobře využít a rozvíjet při aktivní i studijní činnosti oboru.

V rámci dosaženého výsledku v bakalářské práci oboru *Prezentace a ochrana kulturního dědictví* však práce, i přes uvedené výhrady, splňuje nároky na ni kladené, a proto ji doporučuji k obhajobě.

V Praze, dne 24. 07. 2022

Doc. PhDr. Dana Dvořáčková, Ph.D.